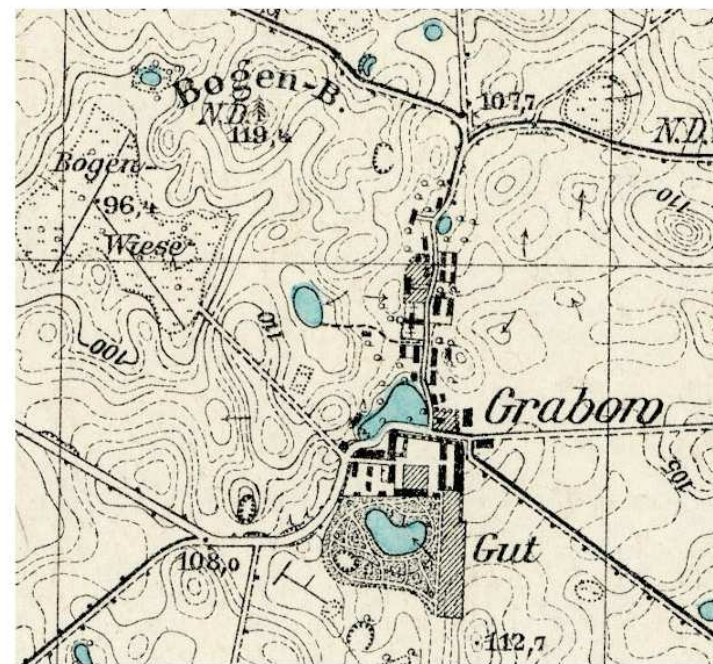

Już w 1510 r. majątek Grabowo należał do posiadłości von Borcków – wymieniany jest wówczas w patencie na lenno wydanym Karstenowi Borke, synowi Heinricha Borke, zwanego *Czarnym Rycerzem*. W latach 1689, 1713 i 1740 Grabowo określane było jako stare lenno von Borcków. W 1749 r., po śmierci kapitana Christiana Rüdigera von Borcke przeszło na własność wdowy po nim, Barbary Margarethe z domu von Köller. W 1752 r. sprzedane zostało za 5.500 talarów podpułnikowi Christianowi Ernstowi von Schnell. Z rąk jego spadkobierców przeszło w posiadanie podporucznika Schrödera, przez którego w 1769 r. sprzedane zostało majorowi von Schack. Ten ostatni w 1711 sprzedał Grabowo za 7.512 2/3 talara kapitanowi i tytułarnemu proboszczowi katedralnemu Erdmannowi Curtowi von Borcke. On zaś, powiększywszy dobra grabowskie o nowy obszar lasów, w 1780 i 1781 r. odstąpił Grabowo dyrektorowi Ziemstwa Peterowi Matthiasowi Georgowi von Borcke w zamian za majątki Niegrzebia i Polakowo. W 1804 r. do majątku w Grabowie należały folwarki Byszewo i Zdzisławice. W 1828 r. właścicielami Grabowa byli bracia von Borcke. W 1842 r. jako właściciel wymieniany jest Otto von Borcke. Z rąk tego ostatniego Grabowo przeszło w 1866 r. w posiadanie Curta von Borcke, którego własnością pozostawało jeszcze w 1874 r. W dziesięć lat później majątek – ciągle należący do von Borcków – liczył 694,08 ha ziemi, w tym 449,53 ha gruntów ornych i aż 204,04 ha lasów. W 1905 r. właścicielem Grabowa był radca ziemski (*Landschaftsrat*) Kurt von Borcke, zamieszkały w Szczecinie, a w 1914 r. i co najmniej jeszcze w końcu lat 20-tych – rotmistrz w stanie spoczynku Otto von Borcke. W przededniu I wojny światowej wielkość majątku wzrosła do 817 ha ziemi, z czego 535 ha stanowiły grunty orne. W 1939 r. właścicielem majątku liczącego 819 ha ziemi był Jürgen von Borcke.

GRABOWO

Zachowany do dziś dwór powstał prawdopodobnie w trzech fazach. W I połowie XIX w. wzniesiono w skromnych klasycystycznych formach parterowy korpus nakryty wysokim, prawdopodobnie naczółkowym dachem. W połowie, lub w II połowie XIX w. przedłużono dwór w kierunku wschodnim – świadczy o tym nieproporcjonalna długość istniejącego obecnie korpusu, asymetryczne usytuowanie wejścia do dworu i hallu w jego wnętrzu oraz odmienny układ wnętrza dobudowanej, wschodniej części. W końcu stulecia dobudowano utrzymane w formach neorenesansowych piętrowe skrzydło od strony zachodniej. Wówczas też, lub być może nieco później adaptowano do funkcji mieszkalnej poddasze, budując z obu stron dachu obszerną wystawkę. W ewidencji parku grabowskiego (z 1977 r.) podano za ówczesnymi użytkownikami obiektu rok 1889 jako datę rozbudowy dworu – była ona zapewne widoczna na budynku przed jego kolejnym przekształceniem w latach 70-tych XX w.

Po 1945 r. majątek Grabowo upaństwowiono tworząc tu Państwowe Gospodarstwo Rolne. W latach 70-tych wchodziło ono w skład Łobeskiego Kombinatu Rolnego, Zakład Suliszewice. W dworze mieściły się wówczas biura gospodarstwa, stołówka dla pracowników, przedszkole, pokoje gościnne. W latach 1976-1977 przeprowadzono remont kapitalny budynku, będący w istocie dewaloryzującą przebudową jego głównej, starszej części. W 1992 r. majątek, wraz z całym zespołem podworskim przejęty został przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa, Oddział Terenowy w Szczecinie. W 1997 r. dwór, wraz z budynkami gospodarczymi i parkiem przekazano w dzierżawę Stowarzyszeniu „Monar”, które utworzyło w Grabowie ośrodek odwykowy dla osób uzależnionych od narkotyków. Po wstępnych pracach adaptacyjnych nowo powołany Zakład Opieki Zdrowotnej otwarto w lipcu 1997 r.